

Veilig schoolklimaat/ Sociaal veiligheidsplan

Beleidsnotitie basisschool Kameleon

	versie 1	bespreken op teamniveau
	Versie 2	vaststellen (P)MR

Versie september 2019
Goirle

Voorwoord

In onze pedagogische visie staat dat we de groep zien als een gemeenschap om met elkaar te leren.

We verwachten van iedereen op school wederzijds respect.

Het team van basisschool Kameleon heeft in de afgelopen jaren beleid ontwikkeld om een veilig schoolklimaat te creëren en te borgen.

In de voor u liggende notitie Sociaal Veiligheidsplan vindt u de (tot nu toe) ontwikkelde beleidsplannen, bij elkaar geplaatst. Op deze wijze wordt inzichtelijk op welke onderdelen basisschool Kameleon aandacht besteedt aan het creëren van een omgeving, waarbij openheid, belangstelling, respect, vertrouwen en veiligheid de uitgangspunten zijn. De basisbegrippen hierbij zijn Herkennen – Erkennen en Handelen.

Op diverse onderdelen zal het beleid steeds geactualiseerd moeten worden, deels door wet- en regelgeving, deels door de situatie van de dag.

Basisschool Kameleon participeert binnen het Samenwerkingsverband Plein013, waarbij indien noodzakelijk expertise vanuit Plein013 binnen de school ingezet kan worden t.b.v. voorliggende vragen.

Op onze school zijn 2 interne vertrouwenspersonen waar leerlingen en ouders en collega's terecht kunnen met zorgen en vragen omtrent de sociale veiligheid op school.

September 2019
Yvon Kassels
Directeur bs Kameleon
Goirle

Voorwoord	pag. 02
Inhoudsopgave	pag. 03
1. Visie	pag. 04
2. Pedagogische missie	pag. 04
2.1.pedagogisch handelen	
3. Sociaal-emotionele Ontwikkeling	pag. 05
3.1. op welke manier laten wij onze visie zien	
3.2. concrete regels	
3.3. gouden regels	
3.4. algemene schoolregels	
3.5. regels schoolplein14	
4. Gedrag binnen de groep	pag. 10
4.1. groepsvorming	
4.2. groepsplan gedrag	
4.3. kegel van afstemming	
5. Beleid omtrent pesten	pag. 13
5.1. aanpak pesten	
5.2. specifiek aanbod in de groepen	
5.3. aanpak pestgedrag	
5.4. registratie pesten	
5.5. online pesten	
5.6. social media en ICT-onderwijs	
6. Gedragscode	pag. 17
6.1.seksuele intimidatie	
6.2.seksuele en relationele vorming	
6.3.privacy	
6.4.rascisme/discriminatie	
6.5.lichamelijk geweld	
7. Kindermishandeling en huiselijk geweld	pag. 19
7.1.Meldcode/meldplicht	
8. Gezamenlijke afspraken rond scholen en veiligheid binnen de Gemeente Goirle	pag. 19

1. Visie

Het team van Basisschool Kameleon stelt in haar visie de volgende kernwaarden centraal:

1. Samen

Wij ontwikkelen samen: leerlingen-ouders-school. Ouders hebben de grootste rol in de opvoeding, leerkrachten in het onderwijs. We ondersteunen elkaar.

2. Creativiteit

Wij stimuleren elkaar om te denken in oplossingen, niet in problemen.

3. Humor

Wij vinden het belangrijk dat kinderen met plezier naar school gaan en plezier maken.

4. Autonomie

Op onze school mag je zijn wie je bent; zelfstandig en verantwoordelijk, voor jezelf en voor anderen.

5. verTrouwen

We nemen elkaar serieus. Gedrag kan afgekeurd worden, maar de persoon niet. Fouten maken mag, we helpen elkaar.

2. Pedagogische missie

Het uitgangspunt op onze school is het bieden van een veilig en uitdagend pedagogisch klimaat, als voorwaarde om je als mens te kunnen ontwikkelen en te leren.

De sociale kant van het schoolleven heeft bij ons veel waarde. Gezamenlijkheid is belangrijk maar tegelijkertijd moet er ook tijd zijn om individueel te kunnen doen wat voor de ontwikkeling nodig is.

Alleen werken kan even waardevol zijn als samenwerken.

Een balans tussen welbevinden en betrokkenheid is noodzakelijk. Ook al ontwikkel je jezelf, dat doe je niet zonder de ander.

2.1. Pedagogisch handelen

Visie

De leerkrachten op onze school zorgen tijdens de lessen voor een ontspannen sfeer, waarbij er aandacht is voor wederzijds respect. De leerkrachten ondersteunen in woord en gebaar het zelfvertrouwen van de leerlingen, zodat er sprake is van een veilig klimaat.

Doelen

- De leraren tonen in gedrag en taalgebruik voor alle leerlingen respect
- De leraren zorgen ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar omgaan
- De leraren geven de leerlingen positieve persoonlijke aandacht
- De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen
- De leraren maken weloverwogen gebruik van complimenten en correcties

3. Sociaal Emotionele Ontwikkeling (SEO) / planmatig werken aan gedrag

Gedrag en leren zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

In de afgelopen jaren is er veel onderzoek gedaan waarbij complexe groepsprocessen als pesten veel duidelijker is geworden.

De primaire focus zal moeten liggen op preventie en stimuleren van positief gedrag. Binnen onze school is er sprake van een voortdurende interactie tussen leerlingen en volwassenen in schoolsituaties; het samenspel tussen leerlingen en leerkrachten in hun lokalen, gangen en schoolplein.

Het team van basisschool Kameleon heeft middels professionele ontwikkeling in 2018 vernieuwde kennis en vaardigheden eigen gemaakt om concreet aan de slag te kunnen gaan met een juiste aanpak van het benoemen van positief gedrag.

Bron: Het Groepsplan Gedrag van Kees van Overveld.

3.1 Op welke manier laten wij zien dat onze visie merkbaar is binnen ons onderwijs?

Op teamniveau zijn er gezamenlijk afspraken gemaakt dat:

- o De leerkrachten zich bewust zijn van hun gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het pedagogisch klimaat
- o De leerkrachten zich bewust zijn van de concepten rondom gedrag
- o De leerkrachten pedagogisch positieve taal spreken: gewenst gedrag wordt benoemd
- o De leerkrachten basisinterventies kennen in het omgaan met ongewenst gedrag
- o De leerkrachten weten hoe een groepsplan gedrag geschreven en uitgevoerd moet worden

3.2. Concrete regels

Er zijn concrete regels afgesproken voor gewenst gedrag in de ruimtes op school voor leerlingen/ leerkrachten en ouders

Om het gewenst gedrag te kunnen benoemen zijn er voorwaarden om hieraan te kunnen voldoen:

- o Leerkrachten en ouders geven zelf het goede voorbeeld
- o Leerkrachten blijven verantwoordelijk voor de controle op de ruimtes
- o Ouders spreken hun eigen kinderen aan op hun gedrag
- o De regels laten herhalen door de leerlingen
- o Ouders respecteren de regels van de school

Ruimte	Afspraak	Leerling	Leerkracht	Ouders	Gouden regel
Gang	-We lopen rustig in de gang -Jassen en tassen aan de kapstok -Tijdens lestijd fluister je op de gang, op andere momenten mag je (gewoon) praten	-Zorgt voor nette opgeruimde gang -Zorgt dat het netjes is zowel in stemgebruik en gedrag	-Spreekt leerlingen aan -Herhaalt de regels regelmatig -Controleert of de gang netjes is	-Dragen er zorg voor dat hun eigen kind zich aan afspraken houdt -Geven het goede voorbeeld, lopen rustig op de gang -Voeren het gesprek met leerkracht en/of leerlingen op de juiste	<i>Binnen is wandelgebied, buiten hoeft dat lekker niet</i> <i>Zorg voor jas en tas en kom rustig naar de klas</i>

				plaats en op de juiste tijd -Aanvang lestijd: ouders weg	
Aula	-Je mag hier rustig overleggen -Als je in de aula werkt, zorg je ervoor dat je hem netjes achterlaat (boeken, krukken)	-Praat met normale/fluisterstem -Voelt zich vrij en ontspannen en zoekt een relaxte plek -Na afloop lijkt het net alsof hij/zij er niet is geweest -Werkt aan zijn of haar opdracht	-Sluit tussendeuren afhankelijk van de activiteit (ivm overlast overige groepen) -Laat de regels herhalen door de leerlingen -Behoudt het overzicht en controleert ook nadien	-Geven het goede voorbeeld -Dragen mede zorg voor een nette aula	<i>Wees zuinig op het materiaal want het is van ons allemaal</i> <i>Wij laten merken hoe rustig we kunnen (samen)werken</i>
Klas	-Je let op je spullen van jezelf, maar je gaat ook met de spullen van een ander goed om -Inloop is anders dan wanneer een les begonnen is en kan per klas verschillend zijn	-Loopt in de klas en zorgt dat andere leerlingen geen last van hem/haar heeft -Weet wat voor taak hij/zij heeft bij binnenkomst	-Leerkracht bepaalt binnen het schrijf-onderwijs waar de leerling mee schrijft en houdt dit binnen de perken -Ouders hierover informeren -Begint op tijd met de les en zorgt voor een opgeruimde klas -Geeft de leerling de tijd om op te ruimen	-Weten dat de inloop is om de leerlingen te brengen en een eventuele korte boodschap aan de leerkracht te geven -Belangrijke zaken worden via een aparte afspraak besproken	<i>Als ik met mijn werk stop, ruim ik alles netjes op</i> <i>Je kunt best wel verzinnen dat we op tijd beginnen</i>
Schoolplein	-Let op de spelregels die zijn afgesproken en houd je hieraan -Je houdt rekening met anderen -We spelen op de juiste aangegeven gebieden -We gebruiken de materialen waarvoor ze bedoeld zijn	-Houdt zich aan de gemaakte afspraken van schoolplein1 4 en spelrooster -Blijft in de pauze buiten, gaat vooraf naar toilet en heeft fruit bij zich -Ruimt op juiste wijze fruit, pakjes drinken op	-Verdelen zich over het schoolplein -Surveilleren actief -Geeft na een incident kort noodzakelijke info door aan de desbetreffende leerkracht Introduceert en onderhoudt regels schoolplein14 (spelkaarten) in klas en/of gym -Handelt consequent naar de regels	-Houden schoolplein ook netjes -Wachten op de daarvoor aangegeven plaatsen voor het ophalen van de leerlingen -Spreken eigen kinderen aan op hun gedrag	<i>Zeg geen 'nee' maar 'speel met ons mee'</i> <i>Gaat de bel, dan stopt het spel</i>

	-Tijdens overblijven houden wij ons ook aan de schoolregels	-Fietst buiten het schoolplein			
Gymzaal	-Alleen met toestemming wordt de berging betreden -Leerkracht gebruikt een eenduidig signaal en leerlingen weten wat ze moeten doen na dat signaal	-Gaaf alleen met toestemming de berging in -Frist zich na de gymles op zoals afgesproken op schoolniveau -Legt kleding bij elkaar op de bank (of kapstok)	-Klopt op deur voor binnenkomst in de kleedkamer -Handelt consequent -Controleert de kleedkamer en de materiaalberging na afloop van de les	-Vangen hun kinderen buiten schoolhek op -Gaan niet mee de gymzaal in -Zorgen voor geschikte kleding	<i>Sportief en samen spelen, dan hoeft niemand zich te vervelen</i> <i>We spelen het spel zoals het hoort zodat niemand zich stoort</i>
Toilet	-We gebruiken de toiletgroep waar hij voor bedoeld is -We dragen zorg voor een fris toilet en ruimen eventuele ongelukjes op -We hebben respect voor degene die het toilet onderhoudt	-Meldt bij de leerkracht dat hij/zij gebruik wil maken van het toilet -Gebruikt het toilet op de juiste wijze -Zorgt dat er altijd toiletpapier is	-Heeft overzicht dat max 1 leerling naar de toilet is -Weet welke leerling als laatste naar het toilet is geweest -Controleert de toiletruimte met regelmaat gedurende de dag	-Herinneren hun kinderen aan juist toiletgebruik	<i>Na het plassen je handen wassen</i> <i>De WC is privé</i>
Onderbouw-plein	-Hier wordt rustige en alleen met toestemming van de leerkracht gespeeld	-Spelen op de afgesproken plek en ruimen na afloop de materialen op -Spelen met materialen die vanuit de instructie aangereikt zijn	-Doet, afhankelijk van de activiteit, de tussendeur dicht -Behoudt het overzicht	-Verlaten na het brengen van hun kind het onderbouwplein en zetten het gesprek buiten het plein voort -Betreden niet voortijdig het plein bij het ophalen van hun kind	<i>Wanneer we samen spelen, zullen we samen delen</i> <i>Je kunt best wel verzinnen dat we op tijd gaan beginnen</i>

3.3. Gouden regels Kameleon

De Gouden Regels zijn in het gehele gebouw zichtbaar gemaakt doordat de 'spreuken' in gouden lijstjes opgehangen zijn.

De leerkrachten hebben de regels besproken en onderhouden de afspraken hierover in de klas.

De ouders zijn op de hoogte gebracht via de informatieavonden, de nieuwsbrief en de regels worden opgenomen in de schoolgids.

<i>Binnen is wandelgebied, buiten hoeft dat lekker niet</i>	<i>Gang</i>
<i>Zorg voor jas en tas en kom rustig naar de klas</i>	<i>Gang</i>
<i>Wees zuinig op het materiaal want het is van ons allemaal</i>	<i>Aula</i>
<i>Wij laten merken hoe rustig we kunnen (samen)werken</i>	<i>Aula</i>
<i>Als ik met mijn werk stop, ruim ik alles netjes op</i>	<i>Klas</i>
<i>Je kunt best wel verzinnen dat we op tijd beginnen</i>	<i>Klas</i>
<i>Zeg geen 'nee' maar 'speel met ons mee'</i>	<i>Schoolplein</i>
<i>Gaat de bel, dan stopt het spel</i>	<i>Schoolplein</i>
<i>Sportief en samen spelen, dan hoeft niemand zich te vervelen</i>	<i>Gymzaal</i>
<i>We spelen het spel zoals het hoort zodat niemand zich stoort</i>	<i>Gymzaal</i>
<i>Na het plassen je handen wassen</i>	<i>Toilet</i>
<i>De WC is privé</i>	<i>Toilet</i>
<i>Wanneer we samen spelen, zullen we samen delen</i>	<i>Onderbouwplein</i>
<i>Je kunt best wel verzinnen dat we op tijd gaan beginnen</i>	<i>Onderbouwplein</i>

3.4. Algemene Schoolregels

- Wij zijn rustig in de gangen.
- Wij gaan niet tijdens de pauzes naar de WC. Tenzij we toestemming hebben gekregen.
- Wij voetballen alleen op het grasveld, wanneer we aan de beurt zijn.
- Wij lopen met de fiets aan de hand over de speelplaats.
- De fietsenstalling is geen speelplaats.
- Wij zetten de fietsen netjes in de fietsenstalling.
- Er mag niet gesnoept worden op school.
- Als kinderen onder schooltijd naar huis gaan is dat in overleg met de ouders.
- In de klas wordt geen pet gedragen.
- Wij nemen geen stepjes, skeelers en skateboards mee naar school.
- In principe nemen we geen mobiel mee naar school. Indien dit noodzakelijk is, is deze uitgeschakeld en eigen verantwoording.
- Wij zijn een rookvrije school.
- Tijdens het overblijven spelen we buiten, tenzij het regent.
- Wij gaan voorzichtig om met spullen van de school en van elkaar.
- Wij gaan aardig om met anderen.
- Wij letten op ons taalgebruik en schelden niemand uit.

3.5.Regels Schoolplein14

In het convenant wat basisschool Kameleon heeft ondertekend met de JohanCruijffFoundation (Schoolplein14) worden de 14 regels tijdens het buitenspelen nageleefd.

1.Teamspeler	Alleen kun je niets, je moet het samen doen
2.Verantwoordelijkheid	Wees zuinig op wat je krijgt en waar je gebruik van mag maken
3.Respect	Heb respect voor de ander
4.Integratie	Betrek ook anderen bij jouw activiteiten
5.Initiatief	Durf iets nieuws te doen
6.Coachen	In een team moet je elkaar altijd helpen
7.Persoonlijkheid	Wees wie je bent
8.Sociale betrokkenheid	Belangrijk in de sport, maar helemaal daarbuiten
9. Techniek	De basis
10.Tactiek	Weten wat je doet
11.Ontwikkeling	Door sport ontwikkelt lichaam en geest
12.Leren	Probeer iedere dag weer wat nieuws te leren
13.Samenspelen	Wezenlijk onderdeel van het spel
14.Creativiteit	De schoonheid van de sport

4. Gedrag binnen de groep

4.1. Groepsvorming.

Aan het begin van het nieuwe schooljaar is het niet vanzelfsprekend dat er dan direct sprake is van een positieve hechte groep leerlingen.

In een groep is er altijd sprake van directe interactie tussen de 'groepsleden', er zijn gezamenlijke waarden en normen en er is een groepsstructuur waarbij de leden rollen vervullen.

Groepsvorming speelt een belangrijke rol en ontwikkelt zich volgens een vast patroon. In alle groepen wordt gebruik gemaakt van werkboekje met oefeningen voor de sociaal emotionele vorming. (zie bijlage A)

Fasen in groepsvorming

Forming <i>eerste weken schooljaar</i>	Leraargedrag
-Kennismaken (wie is wie) -Mensen hebben basisbehoefte om bij de groep te horen -Wat zijn de voorwaarden om bij deze groep te horen -Wat vraagt deze groep aan energie en inzet van mij -Kan ik mezelf zijn -Welk gedrag wordt wel/niet geaccepteerd -Oriëntatie (hoe werkt het hier) -Waar is mijn plaats -Welke afspraken gelden er tijdens het werken in de klas -Hoe ziet het dagprogramma eruit	-Een leraar die leerlingen met elkaar in gesprek brengt -Een leraar die leerlingen ondersteunt bij het ontdekken van de leer- en leefomgeving -Een leraar die iedere leerling het gevoel geeft erbij te horen
Norming <i>eerste weken schooljaar</i>	Leraargedrag
-Vaststellen van normen, regels en gedragsverwachtingen -Hoe gaan we hier met elkaar om -Regels op een positieve manier formuleren -Gedragsverwachtingen: gedragsinstructies in een bepaalde ruimte (bespreken en oefenen)	-Een leraar die duidelijk is -Een leraar die de regels en gedragsverwachtingen benoemt en uitlegt -Een leraar die zorgt voor een veilige leer- en leefomgeving
Storming <i>tot aan herfstvakantie</i>	Leraargedrag
-In iedere groep gaan sommigen zich als leider profileren, door gedrag, houding of taalgebruik -Er ontstaat een pikorde in de groep, er zijn leerlingen die invloed willen hebben -Rollen andere leden: meelopen, grappenmaker, stille muis -Informeel leider is sociaal: leraar heeft weinig te vrezen	-Een leraar die hulp biedt bij het bepalen van ieders positie in de groep -Een leraar die aandacht besteedt aan het omgaan met conflicten -Een leraar die activiteiten plant die pestgedrag voorkomen -Een leraar (en groepsgenoten) die respect tonen voor elkaar, elkaars mening en karakter

<i>-Informeel leider is dominant: leraar kan problemen krijgen in de gezagsverhoudingen</i>	
Performing na de herfstvakantie	Leraargedrag
<i>Langste fase (vanaf herfstvakantie)</i> <i>Bij een positieve groepssfeer:</i> <i>-komen leerlingen met plezier naar school</i> <i>-Staan de rollen vast</i> <i>-zijn de onderlinge verhoudingen in balans</i> <i>-heerst er een basisrust</i> <i>Bij een negatieve groepssfeer gaat energie verloren in de strijd</i>	<i>-Een leraar die actief stuurt op een leer- en leefklimaat waarin plezier, rust en orde het uitgangspunt zijn</i> <i>-Een leraar die activiteiten gebruikt die uitnodigen tot samenwerking</i> <i>-Een leraar die ieders talent tot bloei laat komen</i>
Adjourning mei, juni	Leraargedrag
<i>-Afscheid nemen van de groep als groep</i> <i>-Niet te vroeg in het schooljaar inzetten</i> <i>-Uiteenvallen van de formele groep</i> <i>Positieve groepssfeer:</i> <i>Verdriet, herinneringen, relativering ter wapening, vervaging groepsnormen</i> <i>Negatieve groepssfeer:</i> <i>Opluchting, negatief zelfbeeld</i>	<i>-Een leraar die leerlingen voorbereidt op het naderende afscheid</i> <i>-Een pedagogisch klimaat waarin de sfeer tot aan het einde plezierig is</i>

4.2. Groepsplan gedrag (zie bijlage B)

Dit plan kan gezien worden als een praktische uitwerking van het schoolondersteuningsprofiel. (lees basisondersteuning)

De basisondersteuning omvat vier aspecten:

1. Basiskwaliteit (minimale onderwijskwaliteit gemeten door Inspectie)
2. Preventieve en licht curatieve interventies
3. Onderwijsondersteuningsstructuur (zorgstructuur school)
4. Planmatig werken

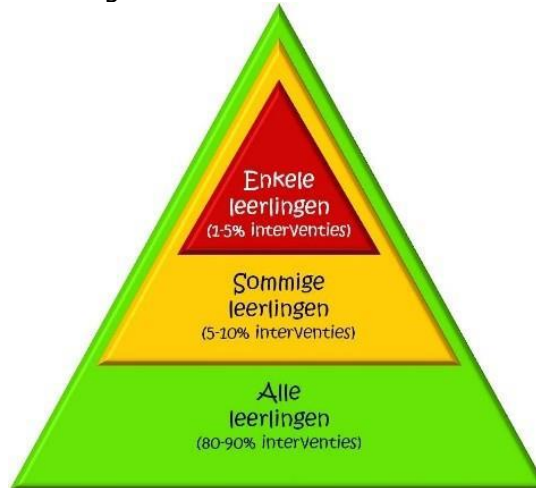
Binnen basisschool Kameleon wordt gewerkt met het Groepsplan Gedrag van Kees van Overveld.

De voordelen van dit instrument zijn:

1. De implementatie van dit instrument leidt tot een gezamenlijke visie op gedragsproblemen binnen de klas en school (prioriteit is preventie)
2. Er wordt veel tijd en energie besteed aan klassenmanagement en de positieve ontwikkeling van de groep
3. Er is sprake van een handelingsgerichte manier van werken. Er wordt vooral gekeken naar dat wat de leerling, de groep of leerkracht nodig heeft
4. Door een bewuste keuze voor een cyclisch preventiemodel wordt er op zorgvuldige wijze en opbrengstgerichte wijze gewerkt aan de gedragsontwikkeling van de leerlingen
5. Overleg over het gebruik van het Groepsplan Gedrag zorgt voor een gezamenlijke taal binnen de school.
6. Gedrag en sociaal-emotioneel leren wordt even serieus genomen als de schoolse vakken

4.3. Kegel van afstemming

Om op een juiste manier te kijken naar de groep en welke interventies er noodzakelijk kunnen zijn, helpen de bijgaande figuren ons om tot dit inzicht te komen

Groene groep:

Bij het werken in de groepen is het uitgangspunt een volledig 'groene' groep.

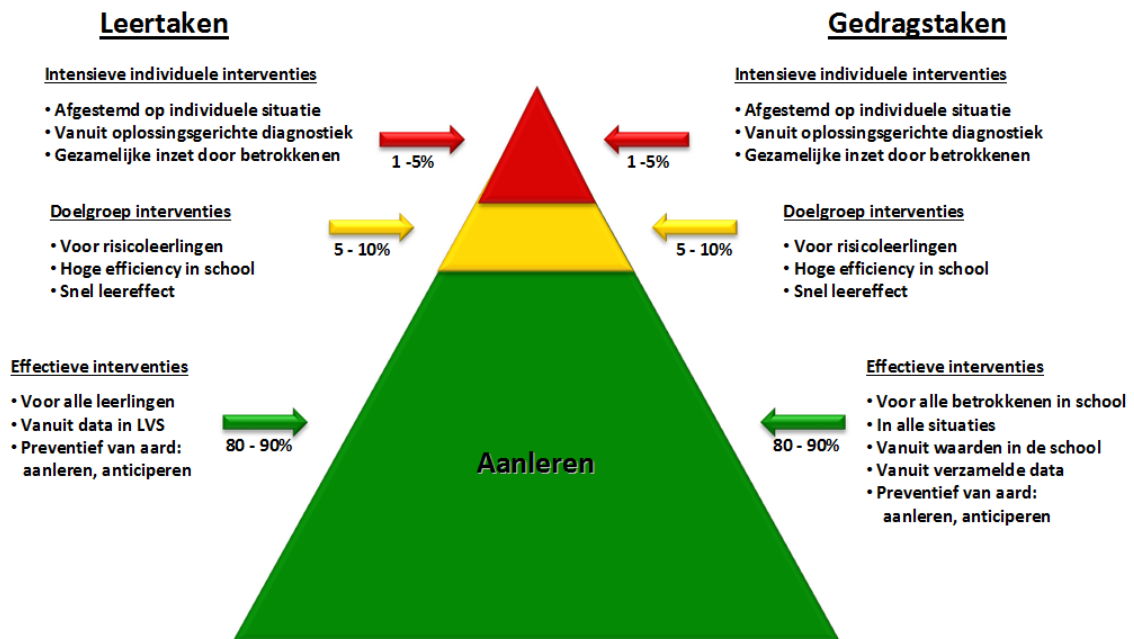
Gele groep:

Bij gele interventies oefenen we gewenst gedrag, maken we afspraken en betrekken we de ouders

Rode groep:

In samenspraak met de ouders en hulpverleners een plan maken en uitvoeren

Schoolbrede aanpak om succes op leer- en gedragsgebied bij leerlingen te bevorderen

Blonk (2010), afgeleid van: www.pbis.org

5. Beleid omtrent pesten

'Een leerling wordt gepest als hij of zij regelmatig en voor langere periode is blootgesteld aan negatieve acties van welke soort dan ook door één of meerdere leerlingen. Het pestgedrag heeft de bedoeling fysieke of psychische schade te berokkenen aan anderen via direct of indirect gedrag. Direct kan verbaal of fysiek zijn, indirect gedrag houdt negeren in of iemand buitensluiten van de groep.' (definitie volgens Olweus)

Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen met plezier naar school gaan en zich veilig voelen tijdens hun basisschoolperiode. Pesten hoort daar zeker niet bij. Wij erkennen pesten als een probleem en zullen ons tot het uiterste inspannen om dit op school te voorkomen.

5.1. Aanpak Pesten

Een belangrijk onderdeel van een veilig schoolklimaat is het voorkomen of bestrijden van pestgedrag.

Preventief nemen wij hiervoor de volgende maatregelen:

- In de groepen wordt regelmatig aandacht besteed aan diverse onderwerpen zoals veiligheid, omgaan met elkaar, aanpak van ruzies, je rol in de groep enz. door middel van projecten, lesaanbod
- De leerkracht samen met de leerlingen aan positieve groepsvorming werkt ter voorkoming van pesten
- Aan het begin van het schooljaar bezoeken de interne vertrouwenspersonen de groepen waarbij zij o.a. het **pestprotocol** bespreken (*zie bijlage C*)
- 2x per jaar wordt er gebruik gemaakt van een digitaal registratiesysteem t.b.v. de sociale ontwikkeling (KIJK en SCOL). De uitslag wordt met de ouder besproken
- 2x per jaar voeren de leerkrachten een gesprek met de individuele leerling om te bespreken hoe het gaat, of zij gepest worden of zij merken dat iemand anders gepest wordt. De leerkrachten hanteren hierbij een vast stappenplan i.v.m. aanpak pestgedrag
- Ouders krijgen per groep een brief met daarin een terugkoppeling van de gesprekken in de groep
- Registratie van deze gesprekken wordt door de leerkracht bijgehouden
- Binnen de groepen wordt gebruik gemaakt van een groepsplan gedrag (met mogelijk 3 interventies)
- Directeur legt binnen MR verantwoording af over percentage leerlingen die gepest worden en acties die uitgezet zijn
- Leerlingen groepen 7 en 8 krijgen aanbod van het Marietje Kesselsproject
- Leerlingen in de groepen 1 t/m 6 krijgen het aanbod van Schooljudo
- Een goede samenwerking en communicatie tussen school en ouders (het gezin) levert veel voordelen op, waarbij iedere partij waakt over zijn eigen grenzen. Binnen de gedragscode die op school gehanteerd wordt is het duidelijk dat het niet de bedoeling is dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen.
- Bij problemen nemen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid en voeren overleg met de ouders eventueel wordt er een ouderavond georganiseerd

5.2.Specifiek aanbod in de groepen ter preventie

Marietje Kesselsproject groepen 7 en 8

De maatschappij verandert, ook de pestproblematiek en de vormen van pesten nemen toe. Daarnaast is er ook een toenemend geweld in de samenleving te zien. Weerbaarheidstrainingen voor leerlingen zijn dan ook steeds belangrijker geworden. In de groepen 7 en 8 geven wij door de lessen van het Marietje Kesselsproject onze leerlingen vaardigheden mee zodat zij beter om kunnen gaan met groepsdruk, krijgen meer kwetsbare kinderen extra ondersteuning, worden ze voorbereid op de omgang met anderen op de middelbare school, leren ze voor zichzelf op te komen zonder anderen daarbij te kwetsen.

Schooljudo

Ook in de groepen 1 t/m 6 merken wij dat het geven van weerbaarheidstrainingen een onderdeel dient te zijn van de sociaal emotionele ontwikkeling van onze leerlingen en onderdeel is van preventie maatregelen in het kader van ons pestbeleid.

Met Schooljudo.nl als organisatie worden er de komende 3 jaar lessen gegeven waarbij de volgende Kernwaarden centraal staan:

Respect, Samenwerken, Discipline, Beheersing, Weerbaarheid, Vertrouwen en Plezier

Naast fysieke lessen per groep wordt gebruik gemaakt van een digitale leeromgeving waarin genoemde kernwaarden in lessen verder uitgewerkt wordt.

5.3.Aanpak van pestgedrag

Stappenplan voor de leerkracht.

1. Neem het probleem serieus.

Niets is zo erg voor het kind dat gepest wordt en voor de ouders als het probleem niet als een probleem gezien wordt. Vooral voor het kind is het niet gemakkelijk als bekend is dat hij gepest wordt

2. Voer een gesprek met het gepeste kind.

Het kind moet het gevoel hebben dat er echt naar hem geluisterd wordt. Daarna proberen we samen met de leerling oplossingen te bedenken. Er worden manieren besproken waarmee het kind zich kan beschermen tegen de pester.

3. Voer een gesprek met de pester.

We maken duidelijk dat pesten niet geaccepteerd wordt. We vragen naar redenen en motieven van de pester. Aan het pesten kunnen verschillende oorzaken ten grondslag liggen, het is belangrijk deze boven tafel te krijgen.

4. Voer gesprekken met andere betrokkenen.

Voor het krijgen van een volledig beeld is het belangrijk ook met kinderen die het voorval hebben gezien gesprekken te voeren. Deze kinderen hebben mogelijk ook hulp nodig.

5. Neem gepaste maatregelen.

We nemen altijd maatregelen tegen pesten. De pester moet beseffen dat zijn gedrag niet getolereerd wordt. Er moeten afspraken gemaakt worden met de pester om te komen tot gedragsverandering.

6. Voer een gesprek met de ouders over de voortgang.

We nemen contact op met de ouders van zowel het gepeste kind als de pester. Ouders spelen een belangrijke rol bij het tegengaan van pesten. We maken een afspraak met de ouders en bespreken de kwestie. Daarbij is het belangrijk om contact met de ouders te houden om vordering uit te wisselen.

7. Bespreek de kwestie in het team.

Het is belangrijk om het team op de hoogte te stellen van het incident en de genomen maatregelen. Pesten is een zaak van de hele school.

8. Registratie

Maak verslag van de incidenten, van de gesprekken en de genomen maatregelen.

5.4.Registratie pesten

Binnen onze school heerst een open en eerlijk klimaat, waarbij leerlingen durven zeggen wat ze vinden en voelen.

Regelmatig gaan we met leerlingen in gesprek over hun welbevinden.

Er wordt gebruik gemaakt van het digitale registratiesysteem SCOL t.b.v. de sociaal emotionele ontwikkeling. De leerkrachten vullen 2 x per jaar (groep 8 1x) hun zienswijze over de leerling in.

Er zijn ook leerling vragenlijsten voor de groepen 6 t/m 8.

De uitslag van de SCOL wordt op leerling-, groeps- en schoolniveau geëvalueerd, om vervolgens een plan van aanpak te maken.

Om een goed beeld te krijgen van het pesten op onze school houden wij een registratie bij. Dit gebeurt op 2 vaste momenten in het jaar. Ook wanneer pesten verder door het jaar heen gebeurt, registreren wij dit.

- Leerkrachten voeren met elke leerling afzonderlijk een gesprekje om te bespreken hoe het gaat en of zij binnen de groep/ school iets merken van pesten. Hetzij naar zichzelf hetzij naar anderen. *(zie bijlage D)*
- We registreren in de daarvoor bedoelde lijsten, d.m.v. een kruisjes systeem. Wanneer er sprake is van Pesten worden de stappen ondernomen zoals beschreven in het pestprotocol. De uitwerking van die stappen worden bij de betrokken leerlingen in Parnassys vermeld middels het registratieformulier, dat tevens in de klassenmap bewaard wordt. *(zie bijlage E)*.
- De ouders worden geïnformeerd via een brief of er in de groep sprake is van pesten *(zie bijlage F)*
- Een kopie van de groepsregistratie wordt na invullen in het laatje van de directie gelegd.
De directie legt verantwoording binnen de MR af over het percentage leerlingen die gepest worden en bespreekt de normering van de school t.a.v. de sociaal emotionele ontwikkeling binnen de groepen 3 t/m 8.

5.5.Online pesten

Steeds vaker worden we in school geconfronteerd met een nieuwe vorm van pesten: online pesten.

Via Instagram, Snapchat, Twitter, Facebook, Whatsapp weten leerlingen de weg te vinden om elkaar allerlei berichten toe te sturen. Hoe onschuldig misschien in het begin; berichten kunnen verkeerd begrepen worden. Leerlingen zijn zich niet bewust van wat online pesten met de ander doet. Op school zijn de gevolgen dan ook merkbaar. Hier is met name ook een rol voor de ouders weggelegd. Tijdens de informatieavond bespreken we het online pesten met de ouders met daarbij het verzoek aan ouders om te controleren wat leerlingen doen.

5.6.Social Media en ICT-onderwijs

Met de komst van de nieuwe Wet op de Privacy (AVG) zijn de eisen voor gebruik social media aangescherpt.

Vanaf groep 1 t/m groep 8 wordt er gewerkt met een (veilig) intern netwerk hetgeen ons de mogelijkheid geeft te werken met desktops, laptops en tablets door de gehele school.

Er is een directe verbinding met internet waarvan leerlingen gebruik mogen maken bij het maken van een werkstuk of het zoeken van informatie.

Vanaf groep 4 besteden wij regelmatig aandacht aan Mediawijsheid. Leerlingen leren het gevaar door diverse opdrachten over de mogelijkheden en gevaren van internet en sociale media. De leerkracht stelt daarbij continu de volgende vragen centraal:

- Wat plaats je wel/ niet op internet over jezelf en anderen?
- Hoe weet je welke informatie betrouwbaar is?

Bij het werken met internet binnen de groepen zijn er afspraken gemaakt met leerlingen en vastgelegd in het internetprotocol

Voor de kinderen verhelderen we dit protocol met **7 gouden regels**:

1. Ik mag alleen mijn voornaam gebruiken. Ik geef anderen geen persoonlijke gegevens, zoals mijn adres, telefoonnummer, emailadres, of het adres van andere bekenden.
2. Ik ga meteen naar mijn leerkracht als ik op het internet vervelende informatie tegenkom, zoals geweld, seks of discriminatie. Wanneer ik per ongeluk daar toch terecht kom, schakel ik de monitor van de computer uit of klap mijn laptop dicht. Daarna roep ik de leerkracht.
3. Ik zal nooit toestemming geven aan iemand, die ik op het internet ben tegengekomen, om hem of haar in het echt te ontmoeten.
4. Ik zal "internet-personen" geen foto's van mezelf toesturen, behalve als mijn leerkracht hier toestemming voor heeft gegeven.
5. Ik ga niet reageren op vervelende, gemene of valse berichten. Het is immers niet mijn schuld dat sommige mensen zich niet weten te gedragen. Als het vervelende dingen zijn, waarschuw ik meteen de leerkracht.
6. Als ik aan het chatten of mailen ben, zal ik me netjes gedragen. Mijn taalgebruik is immers een goede reclame voor mezelf en voor onze school. Mailen onder schooltijd mag alleen als de leerkracht daar toestemming voor heeft gegeven.
7. Als ik een mailbericht ontvang van een persoon die ik niet ken, meld ik dit aan de leerkracht.

Om ouders en betrokkenen te informeren over hetgeen we op school doen wordt social media gebruikt. Om te zorgen dat medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en andere betrokkenen verantwoord om zullen gaan met sociale media is er een protocol opgezet met richtlijnen. (*Zie bijlage G*)

6. Gedragscode basisschool Kameleon

Inleiding.

Iedere school hanteert bepaalde gedragsregels. Wij hanteren daarbij richtlijnen die passen binnen 'onze' schoolcultuur.

Het opstellen van een gedragscode op het gebied van seksuele intimidatie, discriminatie, pesten, lichamelijk geweld en privacy hoort daar ook bij.

6.1. Seksuele intimidatie.

Op onze school onderschrijven we het uitgangspunt dat mannen en vrouwen, jongens en meisjes gelijkwaardig zijn.

Het streven naar gelijkwaardigheid houdt in dat de volgende gedragingen NIET worden getolereerd:

- Seksueel getinte gebaren, toespelingen of grappen die vernederend zijn voor meisjes/ vrouwen of voor jongens/ mannen
- Negatieve opmerkingen ten aanzien van lichamelijke kenmerken
- Lichamelijke aanrakingen die als vervelend of vernederend kunnen worden ervaren

De volgende concrete afspraken zijn daarbij gemaakt:

- De leerlingen worden buiten schooltijd niet langer dan een half uur op school gehouden.
De ouders worden op de hoogte gebracht
- Wanneer een leerkracht met een leerling een gesprek aangaat met de deur dicht, waarschuwt men een collega
- Felicitaties moeten spontaan gebeuren met respect voor de ander
- De leerkracht houdt rekening met wat de leerlingen hier als normaal ervaren
- Kleuters kunnen, indien nodig, geholpen worden bij het aan- en uitkleden en naar het toilet gaan
- Tot en met groep 4 kan het voorkomen dat wij leerlingen op schoot nemen om troost en/of veiligheid te bieden
- Ben er alert op dat lichamelijke aanrakingen zonder instemming van de ander als vervelend ervaren kunnen worden.
- In groep 3 en 4 kan het mogelijk zijn dat er hulp geboden moet worden bij het aan- en uitkleden bij de gymles (door leerkrachten en niet door ouders)
- Tijdens het aan- en uitkleden van de leerlingen bij de gymles is het bij de leerlingen bekend, dat er bij ordemaatregelen door de leerkracht op elk moment toezicht wordt gehouden. De leerkracht komt de ruimte binnen na een duidelijk vooraf gegeven teken
- De leerlingen kleden zich gescheiden van elkaar om
- Tijdens het schoolkamp slapen de meisjes en de jongens apart. De begeleiders houden toezicht op de slaapzalen en betreden deze na een duidelijk vooraf gegeven teken

6.2. Seksuele en Relationele vorming:

We vinden het belangrijk om in alle groepen seksuele vorming te geven. Door al op jonge leeftijd te starten met seksuele en relationele vorming raken leerlingen vertrouwd met het thema. Ze krijgen hierdoor betrouwbare informatie, durven eerder vragen te stellen over seksualiteit, ontwikkelen waarden en normen, worden weerbaarder en leren respectvol met elkaar om te gaan. Met educatie en een veilig leerklimaat kunnen we een belangrijke bijdrage leveren aan een gezonde seksuele ontwikkeling van leerlingen.

Door structureel lessen te geven uit het lessenpakket "Kriebels in je buik" worden leerlingen van groep 1 t/m 8 bij hun relationele en seksuele ontwikkeling ondersteund, op een manier die past bij hun ontwikkeling.

Zij leren:

- Respect te hebben voor zichzelf en de anderen
- Zich bewust te zijn van eigen en andermans gevoelens, wensen en grenzen, opvattingen en mogelijkheden
- Steeds betere beslissingen te kunnen nemen op het gebied van relaties en seksualiteit.

6.3.Privacy

Hierbij geven wij uitvoering aan de Wet op de Privacy.

Dat houdt o.a. in dat:

- Gegevens over de thuissituatie, medische informatie, gegevens van hulpverlenende instanties, uitslagen van testen beschouwd worden als zijnde privacy
- Gegevens die door ouders of instanties aan de leerkracht of directie in strikt vertrouwen worden gemeld, niet met collega's besproken worden, tenzij dit in strijd is met de geldende wet- en regelgeving omtrent (seksuele) Kindermishandeling en Huiselijk Geweld
- De leerlinggegevens niet worden besproken in het bijzijn van derden
- Wij hanteren het Protocol Kind en Scheiding in verband met de geldende regelgeving hieromtrent

6.4.Racisme/ Discriminatie

We hebben met elkaar afgesproken dat:

- Iedereen op bs. Kameleon, medewerkers¹, ouders, leerlingen de ander gelijkwaardig behandelt en geen racistische en/of discriminerende taal gebruikt
- De leerkracht ervoor zorgt dat er geen racistische / discriminerende afbeeldingen op school zichtbaar zijn
- De leerkracht duidelijk afstand neemt van racistisch of discriminerend gedrag van collega's, ouders of andere volwassenen binnen de school en dit ook duidelijk kenbaar maakt
- De leerlingen en ouders, met racistische en/of discriminerende opmerkingen of houding ten opzichte van medeleerlingen en hun ouders hierop worden aangesproken door de leerkracht of directie

6.5.Lichamelijk geweld

Het uitgangspunt hierbij is dat wij op school iedere vorm van lichamelijk geweld door volwassenen en leerlingen niet accepteren.

Dat houdt in dat:

- Gebruik van lichamelijk geweld door de leerkracht niet wordt getolereerd en direct gemeld moet worden bij de directie
- Gebruik van lichamelijk geweld door een volwassen persoon, niet zijnde de leerkracht, niet wordt getolereerd en direct gemeld moet worden bij de directie
- Gebruik van lichamelijk geweld door leerlingen naar leerkrachten toe niet getolereerd wordt en direct gemeld moet worden bij de directie
- Gebruik van lichamelijk geweld door de leerlingen onderling niet wordt getolereerd en direct gemeld moet worden bij de directie

Op onze school hanteren we de Nota Schorsing en Verwijdering van Leerlingen en het protocol Schorsing en Verwijdering. (zie *bijlage H*)

Binnen Stichting Edu-Ley wordt gebruik gemaakt van een Klachtenregeling (zie *bijlage I*)

¹ Medewerkers: mensen die in opdracht binnen de organisatie werkzaamheden/diensten verrichten

7. Kindermishandeling en huiselijk geweld

7.1. Meldplicht/Meldcode

Elke medewerker van onze school is wettelijk verplicht om signalen en vermoedens van huiselijk geweld, kindermisbruik en seksueel grensoverschrijdend gedrag bij leerlingen te melden bij het bevoegd gezag.

De meldplicht geldt voor seksueel misbruik in het onderwijs. Zedenmisdrijven zijn; ontucht, aanranding, verkrachting, schennis van eerbaarheid, kinderporno bezitten of bekijken, een seksuele relatie aangaan met een minderjarige. De handelingen moeten plaats hebben gevonden tussen een medewerker van de school en een minderjarige leerling, binnen of in samenhang met de schoolsituatie. Bij het bevoegd gezag moet de melding gedaan worden. Het bevoegd gezag doet vervolgens aangifte bij justitie of politie. (*Zie bijlage J*)

De meldcode verplicht onderwijspersoneel een vijfstappenplan te gebruiken als ze het vermoeden hebben van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. De wet geldt voor misbruiksituaties in de privésfeer en voor situaties in de huiselijke sfeer. (*zie bijlage K*)

De 5 stappen zijn;

- 1) In kaart brengen van signalen
- 2) Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis
- 3) Gesprek met de ouders
- 4) Wegen van signalen; het geweld of de kindermishandeling
- 5) Beslissen; a. hulp organiseren (medewerking ouder)
b. melden bij Veilig Thuis

De aandachts-functionaris voor de meldcode is op onze school de interne begeleider. Zij bewaakt de interne procedure en zorgt ervoor dat deze kwalitatief goed verloopt. In dit veiligheidsplan zijn bijlagen toegevoegd voor signalen van kindermishandeling/ seksueel misbruik (*zie bijlage L*), in kaart brengen veiligheidssituatie (*zie bijlage M*) en tips voor het voeren van een ouder/ kindgesprek. (*Zie bijlage N*)

8. Gezamenlijke afspraken rond Scholen en Veiligheid binnen de Gemeente Goirle

Binnen de gemeente Goirle zijn er afspraken gemaakt tussen het onderwijs, de politie en de Gemeente Goirle omtrent de handelwijze het onderhouden en creëren van een (sociaal) veilig klimaat. In het plan staat beschreven welke stappen genomen moeten worden bij de aanpak van o.a. overlast, vandalisme en crimineel gedrag. De scholen hanteren binnen de schoolorganisatie hun interne strafmaat. (*zie bijlage O*)